



NYHETSREV

Biblioteksutveckling Östergötland



Nyhetsbrev #10 2024 // [Prenumerera här](#)

Hej!

Årets näst sista nyhetsbrev innehåller tips på utbildningar och annat matnyttigt som vi tror att du kan ha nytta av. Det avslutas med en text från Gusum och deras Fikaöppet.

Varma hälsningar, Biblioteksutveckling Östergötland

MTM: Läsfrämja för ökad delaktighet

Digitalt eller Studiohuset i Malmö

28 november 9.00 - 12.00

MTM bjuder in till en fortbildningsdag för dig som möter läsare på bibliotek och/eller inom vård och omsorg.

Många läsare behöver stöd för att hitta till läsningen. En del läsare behöver ett lättläst språk för att kunna hänga med i en bok eller för att kunna ta till sig information, andra vill och behöver träffas och prata om boken, någon söker tips för att hitta en bok som är rätt för dem och andra vill ha stöd med tekniken för att kunna läsa med öronen.



[Hos MTM kan du läsa hela programmet och anmäla dig.](#)

Mötandebildning – det goda mötet

En mötandebildning av Begripsam som utgår från mänskliga möten där de du möter har olika funktionsnedsättningar. Traditionellt kallas de utbildningarna för be-mötandebildningar. Men det antyder en ojämlik relation mellan parterna där den ena personen befinner sig i ett underläge eller ses som "jobbig" och ska bli be-mött. Den här utbildningen tar avstamp i något annat. Utbildningen är digital och består av tre delar där du förväntas anmäla dig till och medverka vid ett tillfälle i varje del. Samtliga delar går att anmäla sig till.

[Läs mer och anmäl dig i vår kalender.](#)

Källkritik i vardagen: hur gör man?

15 jan, 13.00–16.30, Goto 10

Välkommen till en workshop kring källkritik utifrån Arbetets museums utställning Välkommen in! Lyssna sedan till ett panelsamtal om källkritik på folkbibliotek och skolbibliotek med bland andra Ulrika Centervall, forskare på Bibliotekshögskolan samt skolbibliotekarier från Alléskolan och Sebastian Laudon, Åtvidabergs bibliotek. Motala bibliotek avslutar dagen med att berättar om hur de jobbat med utställningen Bamses källspanare.

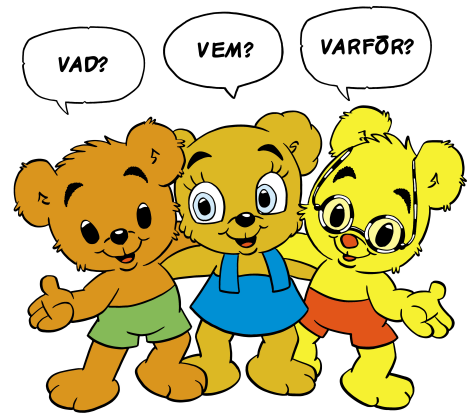


[Läs mer och anmäl dig i vår kalender.](#)

Bamseutställning för utställare

Under 2025 kommer många av Götabiblioteken visa Bamses källspanare. För er som jobbar på ett av dessa bibliotek finns nu möjlighet att få veta mer om det pedagogiska materialet, och få en visning i utställningen tillsammans med Arbetets Museum. Vi ses i utställningen som då kommer att finnas på Tranås stadsbibliotek, den 10 december.

[Mer info och anmälan i vår kalender.](#)



Nationella minoriteter



Inför Förintelsens minnesdag

Forum för levande historia har material för att uppmärksamma Förintelsens minnesdag den 27 januari. Här finns möjlighet att visa VR-utställningar och att hämta fakta, text och bild, både för bildskärmar och utskrift.

[Läs mer hos Forum för levande historia.](#)

Barn och unga



Alternativ och kompletterande kommunikation

19 november, 9.00 - 12.00, Digitalt i Zoom

Varmt välkommen till en digital kunskapsdag om Alternativ och Kompletterande Kommunikation (AKK) med Maria Krafft Helgesson. Hur kan vi alla bidra till att säkerställa människors möjlighet till att både kunna uttrycka sig och att bli förstådda? Maria kommer att fokusera på hur du kan skapa en mer kommunikativ och kognitiv tillgänglig värld för alla. Du får tips och idéer på vad som är bra att tänka på både i verksamheten och i mötet med människor.

[Läs mer och anmäl dig hos Region Västmanland.](#)

Barnrätt i praktiken – Läsfrämjande för ungdomar

26 november kl 8.30-10. Digitalt

Hur lyckas vi med ungdomsverksamhet? Söderköpings stadsbibliotek har arbetat med att utveckla

verksamheten för unga.

Med blod, svett och tårar i Gislaved Att skapa goda relationer och involvera ungdomar i ett barnrättsarbete kan ibland kännas som att bestiga ett berg.

När unga Läsambassadörer själva får bestämma Under två år har Biblioteken i Halmstad haft unga läsambassadörer anställda för att vara med och påverka verksamheten.

[Läs mer och anmäl dig hos Digiteket.](#)

Bilderbokens mångfald och möjligheter

3 december 9.30 - 10.30, Digitalt via Zoom

I föreläsningen lyfter Agneta Edwards bilderboken som konstform och litterärt verk samt som pedagogiskt verktyg. Hon menar att bilderboken både utvecklar barns litteracitet (textuell, visuell, multimodal) och kan stärka deras identitet, samt ge förståelse för andra. Läsning av bilderböcker kan också leda till nyfikenhet på och kunskap om världen, och bjuda in till samtal om såväl vardag som existentiella frågor.

[Mer information och anmälan hos Region Västmanland.](#)

Kulturrådets läsfrämjandeträff

5 - 6 december, Lunch till lunch, Digitalt

Årets tema är Hela landet läser. Om lika rättigheter men olika förutsättningar. Det blir dagar om uppsökande läsning, läsande historia och urfolk, läsning som beredskap, fängelsebibliotek, läslistor, digitalt läsfrämjande och en del annat.

[Läs mer och anmäl dig hos Kulturrådet.](#)



Läsfrämjandelyftet: Att väcka läslust med spel

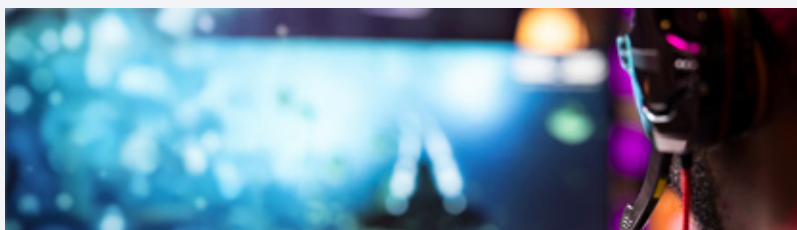
11 december, 13.00 - 16.00, Equmeniakyrkan, Linköping

Välkomna till en halvdag som spel, det skrivna språket och läsning. Kom och lyssna till hur Thorunn Vignisdottir på Kungsholmens bibliotek jobbar med spelet Dexi Ville för att locka till läsning. Dexi Ville har som syfte att väcka läslust hos barn, 8–10 år, med läs- och skrivsvårigheter. Vi provar på spelet och samtalar om hur man kan jobba med spel som Dexi Ville på bibliotek.



[Läs mer och anmäl dig i vår kalender.](#)

MIK



Nyfiken på AI

Om du vill lära dig mer om AI då finns en fin resurs på [Pedagog Jönköpings webbplats](#). Tanken är att du efter att ha tagit del av innehållet ska vilja, våga och veta hur du använder AI i din verksamhet.

Boktips – Vår artificiella framtid

Hur kommer AI-utvecklingen att påverka dig, dina vänner och din familj? Hur kommer den att påverka ditt yrkesliv? Och vad innebär den för vårt demokratiska samhälle? I boken *Vår artificiella framtid: AI för medborgare* av Daniel Ståhl och Johan Falk försöker författarna guida dig igenom dessa frågor.

Digidel – nyhetsbrev

För tionde året i rad har eMedborgarveckan ägt rum. Det firar Digidel med att starta ett nyhetsbrev – nu är det dags! Syftet med nyhetsbrevet är att sprida kunskap om arbete för att öka digital delaktighet.

[Prenumerera på nyhetsbrevet hos Digidel.](#)

AI & medie- och informationskunnighet (MIK), samtida utmaningar och möjligheter

15 november, 8.30 - 9.30, Digitalt

Ett frukostseminarium med Weine Sundell, verksamhetsutvecklare i region Blekinge/Kronoberg, som kommer prata om kopplingen mellan AI och medie- och informationskunnighet (MIK).

[Läs mer och anmäl dig hos Västra Götalandsregionen.](#)

AI för folkbibliotek: om etik, integritet och demokrati

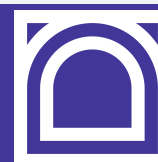
11 december, 8.30 - 10.00, Digitalt

En föreläsning med Marcin de Kaminski, internetforskare och internetanalytiker, om AI och biblioteken utifrån etik, integritet och demokrati.

[Läs mer och anmäl dig i vår kalender.](#)



Digiteket - vi tipsar om spännande innehåll!



Folkbibliotek i ett förändrat politiskt landskap

Ett nyligen avslutat forskningsprojekt har under flera års tid undersökt hur folkbibliotekens uppdrag att verka för det demokratiska samhällets utveckling påverkas när synen på vad demokrati egentligen är ifrågasätts.

[Läs en intervju med forskarna hos Digiteket.](#)

Tillgänglig läsning från A till Ö

AKK, Bliss, Daisy eller Äppelhylla – det finns gott om akronymer och kluriga benämningar som används inom bibliotekens arbete med tillgänglig läsning. Men vad betyder de egentligen?

[Läs om detta i artikeln hos Digiteket.](#)

Bokkunskap del 1: ISBN – I Siffrornas Brilljanta Nummervärld

En kurs som förklarar vad ISBN-systemet är och vad de olika delarna av numren har för betydelse och funktion samt en kort historisk genomgång av hur och varför ISBN-systemet skapades och hur det har förändrats och utvecklats över tid.

[Gå kursen hos Digiteket.](#)

Skolbibliotek



Stora bokvalet

Stora bokvalet syftar till att främja läsandet hos barn och unga och låta barn och ungas röster komma till tals. Det är en bokjury för barn i åldrarna 6-16 år.

[Läs mer om hur du kan jobba med detta på folk/skolbibliotek på Stora bokvalets webb.](#)

På riktigt – sakprosa i skolan

Ett läsfrämjande projekt som vill stärka fackbokens ställning och användningsområden i skolundervisningen. Låt en fackboksförfattare väcka elevernas läsintresse. Skolan betalar endast en anmälningsavgift på 1 500 kr per lektion.

Mer information och anmälan hos [Författarcentrum](#).

Boktips – en lättläst bok om AI för Anpassad grundskola/gymnasium/daglig verksamhet

Marika Jonsson, utvecklingsledare på Habilitering & Hälsa, Västra Götalandsregionen samt doktorand i människa-datorinteraktion vid KTH är författare till en nyskriven lättläst bok om AI! Boken är skriven på lättläst svenska och innefattar även en studiehandledning.

[Ladda ner boken från AllAgeHub.](#)

Notiser



Poddtips – Yttrandefrihetspodden

#44 De farliga barnböckerna

Får man förbjuda böcker under förevändningen att "vi måste skydda barnen"? Lyssna till ett samtal med Författarförbundets nya ordförande Anja Gatu, och författaren Inti Chavez Perez vars bok "*Respekt, en sexbok för killar*" förbjudits i både USA och Sydkorea.

[Lyssna på podden hos Svenska Pen.](#)

Bussbok prisas av Nordiska rådet

[Barnbokspristagaren](#) heter Jakob Martin Strid, Danmark och han får priset för *Den fantastiske bus*. [Litteraturpriset](#) går till norrmannen Niels Fredrik Dahl, för romanen *Fars rygg*.

Sveriges 25 snyggaste böcker

I 90 år har de vackraste böckerna korats av föreningen Svensk Bokkonst. Just nu visas de prisade verken på KB, fortsätter till NK och åker sedan på turné. Här samsas bland andra en tegelsten om masonit, en barnbok av Marie-Louise Ekman och Anna Hallbergs diktverk.

[Läs mer om böckerna hos Svensk bokkonst.](#)



Balsam tipsar till författarbesöket

Visst ordnas det fina författarsamtal på biblioteken. Ändå kan ett eller annat tips om hur det kan bli ännu bättre komma till användning?

[Lyssna på Författarcentrum och en som vet: Balsam Karam, både författare och bibliotekarie.](#)





//Nyfiken på//

Fikaöppet

Gusums måndagstradition för Kultur och gemenskap

Text: Lina Schröck, Bibliotekarie Valdemarsvik

I Gusum finns ett morgonfika som har blivit en tradition. Varje måndag samlas daglediga för kaffe, något sött och underhållning – från vissång och orkidéer till författarbesök och mer därtill.

Allt började i mars 2023 när Gusums Folkets Hus och biblioteket lanserade måndagsträffen Fikaöppet – en tid för fika och samtal innan de ordinarie öppettiderna. Vi inledde med visningar av lokala filmer och bjöd in lokala författare och lokalhistoriker, vilket snabbt gjorde träffarna populära. Deltagarantalet har vuxit stadigt, och när vi hade en gäst med stor kunskap om Gusums 1950-tal nådde vi hela 101 besökare, vilket var helt fantastiskt!

Fikaöppet har fortsatt att erbjuda ett varierat program med fokus på gemenskap och kultur. Besökarna har njutit av nostalgiska filmvisningar, deltagit i den regionala satsningen "Möten i dansen" och haft teknikfikor där vi lärt oss tips om mobiltelefoner. Vi har också utforskat ämnen som relationer och entreprenörskap, säkerhetstänk med banken, lokala Ortsnamn, sett på teater med förskolan och rest till intressanta platser som Brasilien, Johannesburg och Australien.

En av höjdpunkterna var när klass 2-3 från den lokala skolan besökte oss och pratade om skolan förr, vilket ledde till engagerande samtal över generationer. Fikaöppet har blivit en unik plattform för gemenskap, livslångt lärande och kultur.

Vi ser fram emot många fler inspirerande och underhållande måndagar tillsammans! "Varmt välkomna till Fikaöppet!" har vi sagt 49 gånger sedan starten, och vi ser verkligen fram emot att fortsätta denna fina tradition.



hittar du på vår webb under [Kalender](#).

Det här är ett nyhetsbrev från Biblioteksutveckling Östergötland | [Avsluta prenumeration](#)

KONTAKT

Biblioteksutveckling Östergötland
Region Östergötland
581 85 Linköping

biblioteksutveckling@regionostergotland.se
www.regionbibliotekostergotland.se

